

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-718/23-K
Sp. zn. ČŠIK-S-103/23 K

Název	Základní škola Merklín, okres Karlovy Vary
Sídlo	č.p. 31, 362 34 Merklín
E-mail	zs.merklin@volny.cz
IČO	71 004 777
Identifikátor	600 067 548
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Uhlíková
Zřizovatel	Obec Merklín
Místo inspekční činnosti	Merklín 31, Merklín
Inspekční činnost na místě	6. – 7. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Merklín, okres Karlovy Vary (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

V neúplné základní škole se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 54 žáků, z toho byl jeden žák vzděláván individuálně. Kromě prvního ročníku se žáci vzdělávají ve třídách se spojenými ročníky. Škola eviduje dvanáct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho se tři vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu.

K zájmovému vzdělávání ve školní družině bylo k datu inspekční činnosti ve dvou odděleních zapsáno 42 žáků základní školy.

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna místní mateřské školy, do budovy základní školy se odtud jídlo dováží.

Informace o škole jsou pro širokou veřejnost prezentovány na webových stránkách školy <https://www.skolamerklin.cz/> a ve výroční zprávě o činnosti školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do funkce jmenována v roce 2018. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2019 se jí podařilo nastavit řídicí procesy a nastartovat spolupráci všech pedagogických pracovníků. Vypracovaná koncepce rozvoje školy, která je známá všem pedagogickým pracovníkům a podporovaná zřizovatelem, klade důraz na zvyšování kvality výuky, především na zavádění moderních výukových metod a zlepšování materiálních podmínek. Z inspekčního zjišťování je zřejmé, že cíle stanovené v koncepci se daří naplňovat částečně, a to zejména ve vytváření materiálního zabezpečení a ve využívání moderních metod ve výuce. Ke komunikaci se zákonnými zástupci byl zaveden informační systém umožňující dálkový přístup k informacím.

Ředitelka si spolu s ostatními pedagogickými pracovníky dále rozšiřuje odborné znalosti pro zkvalitňování pedagogického procesu, zkušenosti a poznatky ze vzdělávacích akcí následně sdílí při pravidelných schůzkách. Vzdělávací aktivity ředitelky však nejsou zaměřené na vlastní profesní rozvoj v oblasti manažerského a pedagogického vedení. Vzájemné hospitace učitelů, které by pomohly ke zkvalitňování a sjednocování pedagogických postupů, ve škole dosud nejsou realizovány. Ředitelka provádí kontrolní činnost, vede si hospitační záznamy, ve kterých monitoruje a vyhodnocuje průběh vzdělávacího procesu, činnost ale není systematická a přijímaná opatření mají jen malý dopad do kvality vzdělávání. Pedagogická rada projednává organizační záležitosti školy i výsledky vzdělávání žáků. Se zjištěními a závěry však škola nijak více nereaguje, což se projevilo např. v chybném postupu při hodnocení výsledků vzdělávání dvou žáků, kdy škola nepostupovala dle právního předpisu.

Prostorové i materiální podmínky školy umožňují naplňovat cíle školních vzdělávacích programů školy i školní družiny. V součinnosti se zřizovatelem se daří reagovat na technický stav budovy a zvyšovat její využitelnost. Byla provedena rekonstrukce dvou místností pro školní družinu a výdejnu jídel, rovněž byla vybudována zcela nová počítačová učebna včetně vybavení výpočetní technikou, což má pozitivní dopad na efektivitu výuky. Prostředí tříd i společných prostor je čisté, estetické, velmi tomu přispívá výzdoba, na které se podílejí žáci se svými výrobky.

V rámci vzdělávání ve školní družině jsou žákům nabízeny kroužky pro rozvoj jejich zájmů a dovedností. Školní družina má vhodné materiální vybavení pro naplňování školního vzdělávacího programu. Obě oddělení školní družiny využívají variabilní prostor, ve kterém mohou realizovat jak relaxační, tak pohybovou nebo výtvarnou činnost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka probíhala v podnětném prostředí, které výrazným způsobem ovlivňoval vstřícný přístup učitelek k žákům. Vycházela ze školního vzdělávacího programu a zpravidla také ze žakovských znalostí a dovedností. Vyučovací hodiny byly většinou metodicky a organizačně pestré, střídání různých aktivit přispívalo nejen k udržení zájmu a pozornosti žáků, ale i rozvoji matematických, psacích a čtenářských dovedností, osvojování pojmů a vztahů a k aktivnímu využití jazyka psanou i mluvenou formou. Veškerá činnost žáků byla v průběhu vyučování řízena učitelkami, žáci neměli možnost vybírat si z různých zadání. Kompetence žáků k učení byly úspěšněji rozvíjeny tam, kde byla zařazena skupinová práce či práce ve dvojicích. V některých hodinách byli žáci vedeni ke spolupráci, měli prostor pro vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobu, vzájemně diskutovali a učitelky oceňovaly různá řešení daného úkolu. Učitelky žákům poskytovaly podporu, jejich práci průběžně hodnotily. Pouze některým se dařilo vést žáky k sebehodnocení podle stanovených kritérií. Formativní zpětná vazba, která reagovala na individuální pokrok žáka, byla využita spíše ojediněle. Žáci většinou neměli možnost volby úloh s odstupňovanou náročností. Vhodně zvolené učební pomůcky podporovaly aktivitu žáků a přispívaly k pochopení a upevnění učiva. Ve třídách se spojenými ročníky učitelky zpravidla vhodně střídaly přímou práci se žáky se samostatnou prací, případně žáci pracovali ve skupinách a dvojicích, přičemž se učili spolupracovat a byli vedeni k samostatnosti. Pozornost a aktivitu žáků udržovaly učitelky také motivačními rozhovory, použitím prvků činnostního učení nebo relaxačními aktivitami. Učitelky zpravidla vhodně pracovaly s chybou, vedly žáky k jejímu odstranění, někdy je i podněcovaly k hledání její příčiny. Žáci byli aktivní, ve většině zhlédnutých hodin se nebáli komunikovat, zeptat se, či vyjadřovat své nápady. Učitelkám se dařilo zapojit do výuky všechny žáky. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl rozsah učiva upraven podle individuálního vzdělávacího plánu, nebo podle doporučení školského poradenského zařízení. Od předchozí inspekční činnosti se zlepšila spolupráce učitelek s asistentkami pedagoga. Asistentky pomáhaly jednotlivým žákům většinou efektivně, vhodně pracovaly i s celou skupinou žáků. Pro efektivní sledování vlastního vývoje žáka využívají učitelky portfolií, která v některých ročnících slouží k efektivní sebereflexi žáků a k hodnocení výsledků vzdělávání i ve spolupráci s jejich rodiči.

Činnost školní družiny navazuje na vzdělávací proces v základní škole. Pestrá nabídka aktivit pro zájmové vzdělávání má příznivý vliv na všestranný rozvoj účastníků. Při ranních činnostech byly zaznamenány především individuální i skupinové aktivity, kdy si účastníci volně vybírali dle vlastního zájmu z pestrého výběru her, či výtvarných činností. Při sledovaných odpoledních činnostech byly rozvíjeny komunikativní a sociální kompetence, ale i kompetence k řešení problémů. Vychovatelky zařazovaly aktivity související s tradicemi v průběhu roku. Žáci se do nabízených činností zapojovali se zájmem, vhodná motivace a vstřícná komunikace vytvářely příznivé klima pro smysluplné trávení volného času účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola používá ke zjišťování výsledků vzdělávání zejména vlastní evaluační nástroje v podobě testů, písemných prací a ústního zkoušení. Pravidelná jednání pedagogické rady se zaměřují na sumativní hodnocení žáků, hlubší systematickou analýzu výsledků vzdělávání vedení školy neprovádí. Ve škole zatím není stanoven jednotný systém sledování pokroku žáků. Informace o naplňování očekávaných výstupů učitelé evidují zpravidla formou klasifikace, podrobnější údaje o učebním pokroku žáků jsou zaznamenávány jen některými vyučujícími. Stejně tak individualizace vzdělávacích aktivit probíhá pouze ve třídách, kde si žáci vedou svá portfolia.

Škola nevyhledává externí testování, ani nezapojuje žáky do soutěží, projektů či přehlídek, které by žáky motivovaly k houževnatosti, sebezdokonalení a překonávání obtíží a které by žákům i škole daly objektivní zpětnou vazbu o vlastních vzdělávacích výsledcích. Učitelky podporují žáky v průběhu vyučování, jsou ale nakloněné i individuálním konzultacím mimo vyučování, kdy těchto konzultací využívají jak žáci, kteří potřebují dovysvětlit nějaké učivo, tak žáci připravující se na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky většinou respektovaly doporučení školských poradenských zařízení a individuální potřeby žáků se snažily zohledňovat.

Případné nežádoucí jevy jsou řešeny obratem, učitelky jsou ve velmi častém kontaktu se zákonnými zástupci i ostatními zaměstnanci školy, otevřená a vstřícná komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání přispívá k budování příznivého školního klimatu a napomáhá včasné eliminaci nežádoucích jevů v chování žáků. Škola má zpracovaný minimální preventivní program, účinnost absolvovaných aktivit zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů je pravidelně vyhodnocována. V případě školní neúspěšnosti vyučující informují zákonné zástupce a nabízejí žákům doučování, jasně nastavená pravidla v této oblasti škola zatím nemá. Škola neevidovala žádnou neomluvenou absenci žáků.

Důležitou součástí života školy je její prezentace na veřejnosti. Učitelkám se daří u žáků rozvíjet pocit sounáležitosti s obcí, tedy místem, kde žijí. Žáci se mohou zapojovat do mimoškolních aktivit, které vedou učitelky a vychovatelky (např. zájmové kroužky s různým zaměřením). Škola pořádá ve spolupráci s dalšími místními organizacemi množství akcí, které prohlubují vztahy v místní komunitě. Významnými partnery jsou pro školu zákonní zástupci žáků, pozornost je věnována spolupráci s nimi a jejich zapojení do života školy. Vzájemná komunikace probíhá prostřednictvím rozhovorů, informací na nástěnkách, v elektronickém informačním systému i na plánovaných schůzkách. To vše má jednoznačně pozitivní vliv na celkovou atmosféru ve škole a přispívá k eliminaci projevů rizikového chování.

Školní družina dosahuje velmi dobrých výsledků ve výchově a vzdělávání žáků. Ve své činnosti se zaměřuje na všestranný rozvoj žáků, kterému velmi napomáhá úzká spolupráce se školou a jejím prostřednictvím i s dalšími partnery. Naplňování výchovně vzdělávacích cílů vyhodnocují vychovatelky většinou verbálním hodnocením praktických činností či výstupů práce jednotlivců a skupin, výsledky činnosti účastníků jsou prezentovány v prostorách školy. Školní družina se aktivně podílí na akcích školy.

Závěry

Vývoj školy

Škola věnuje ve spolupráci se zřizovatelem soustavnou pozornost zlepšování podmínek vzdělávání, od předchozí inspekční činnosti v roce 2019 byla zřízena moderní počítačová učebna a rekonstrukcí prošly také prostory pro provoz školní družiny.

Silné stránky

- Učitelky se snaží zkvalitňovat metody práce se žáky, jejich vstřícný přístup přispívá k motivaci žáků k učení. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Procesy pedagogického vedení a vyhodnocování kontrolní činnosti nejsou zcela účinné, ředitelka nastavila systém autoevaluace, ale s jejími výsledky dále nepracuje. (2.1)
- Škola nevěnuje pozornost zapojování žáků do soutěží, projektů či přehlídek jako nástroje pro porovnání výsledků vzdělávání žáků se žáky jiných škol. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Další vzdělávání ředitelky školy směřovat k problematice vnitřního hodnocení školy a efektivní práci s jeho výsledky.
- Využívat možnosti zapojení žáků do aktivit, soutěží či projektů, které by přispívaly k výměně zkušeností a porovnávání výsledků vzdělávání žáků i za účelem objektivizace vlastních výsledků vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Merklín dne 15. 10. 2002 včetně dodatku č. 1 z 20. 2. 2004 (úprava doplňkové činnosti organizace)
2. Výpis z rejstříku škol z 3. 11. 2023
3. Školní matrika k datu inspekční činnosti

4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2018, aktualizovaný od 1. 9. 2023
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
6. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
7. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
8. Závazné přihlášky do školní družiny na školní rok 2023–2024
9. Celoroční plán práce Školní družina Merklín 2023–2024
10. Plán ředitelky školy s účinností od 1. 9. 2021
11. Dokumentace výchovného poradce vedená k datu inspekční činnosti, Plán výchovného poradenství účinný od 1. 9. 2018
12. Preventivní program školy – ZŠ Merklín, účinný od 1. 9. 2023
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023
14. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, účinnost od 1. 9. 2018
15. Školní řád, účinný od 1. 9. 2018
16. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2021
17. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, osvědčení v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
18. Plán DVPP s účinností od 1. 9. 2022
19. Zápis z jednání s ředitelkou školy ze 7. 11. 2023.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jana Kumpertová, MBA, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

6. 12. 2023